

11. August 2023

EM2023/72

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til §33 i Inatsisartuts forretningsorden:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut om at ændre læringsmålene i folkeskolen, således at det sikres at skoleelever får uddybende kendskab til de dialekter der benyttes i Avanersuaq og Tunu (Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen, Siumut)

Begrundelse:

I Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 16 af 24. juni 2003¹ har man ikke medtaget særlige dialekter som bruges i Avanersuaq og Tunu i læringsmålene, dertil er der mulighed for at man kan indsætte ændringen der.

Jeg var til et foredrag i Ilisimasarfik i foråret 2022, hvor en ekspert i sprog fremlagde sprogpolitik i verdenen.

Forskeren havde særskilt undersøgt forskellige landes og vores lands sprogpolitik.

Denne forsker påpegede blandt andet at man skal beskæftige sig særskilt med dialekter, der bruges i Avanersuaq og Tunu under skolegangen.

Han argumenterede med at dialekter der bruges af folk der kommer fra Tunu og Avanersuaq sammen med dialekter i verden og i vores land forsvinder og vedkommende mener at disse skal beskyttes.

Ligeledes har den ph.d.studerende Ulunnguaq Markussen forsket i Østgrønland og ført en undersøgelse, hvorvidt østgrønlandere marginaliseres og undertrykkes i Grønland. I

Ulunnguaq's forsknings undersøgelse understreges det, at der er større tendenser til at skoleelever klarer sig bedst, når de agerer med deres modersmål.²

For eksempel bliver folk der bor i Avanersuaq og Østgrønland undervist vestgrønlandsk, men hvis vi skal forstå disse, er det nødvendigt at undervise lidt i deres sprog.

---

¹ Fagformål og læringsmål:

<https://lovgivning.gl/lov?rid={104537EF-460F-4EC6-91D1-DA1AD9E5A527}>

² Østgrønlandere marginaliseres og undertrykkes i Grønland:

[Forsker: Østgrønlandere marginaliseres og undertrykkes i Grønland | Sermitsiaq.AG](#)

Når vi tænker på dialekter, om vi er i Upernavik, Ilulissat, Sisimiut eller i Sydgrønland har vi særegne forskellige dialekter som ikke bruges andre steder f.eks. siger man i Ilulissat qipputtartooq som betyder påhængsmotor, i Arsuk saafisseq/appa mv.

Desværre hører man stadigvæk nedsættende ord om folk der bor i yderdistrikterne, og påpeging af deres sprog eller forbyde dette, hvis man i fremtiden skal opnå forståelse og have respekt for diversitet, skal vi handle og jeg mener at det er nødvendigt med forskerens henvisning, og det er at beskæftige sig med dialekter under skolegangen i mindre eller højere grad. Det behøver ikke at være et særskilt fag, men det vil være godt at medtage det i undervisningsplanen.

Deri sikres det at vores børn i fremtiden kender mere til dialekter og have mere respekt for disse.

Med disse begrundelser foreslår jeg at Naalakkersuisut skal arbejde for at dialekter i vores land skal medtages i undervisningen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

De økonomiske og administrative konsekvenser vil afhænge af om forslaget vil medføre at der ændres vil læringsmaterialer ved skolerne³. Jeg forventer dog at forslaget vil kunne implementeres indenfor 125.000, svarende til AC-fuldmægtiges arbejde i et kvartal.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen.

---

³ §37-apeqqut nr. 58/2023